

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(ELMUSEUMKRUISELKRANTKRABEL) DoePAK DuPAK
Nr. 51a

Gnafron: de schoenlapper

Zelf eens proberen? Weer zo'n leuke activiteit van het *Poppenspe(e)lmuseum*. *Gnafron* (spreek uit: njafron) is de kameraad van *Guignol* (spreek uit: gienjol, met de g van 'goal') uit het Lyonse handpoppenspel. Hij is een arme schoenmaker en dronkenlap. 'Gnaf' betekent 'schoenlapper'. Als Gnafron geen werk heeft en dus ook geen eten, besluit hij soep te trekken van zijn leren voorschoot: "In stukken gesneden, gebakken in een pan met ui, vet en azijn – dat is om je vingers bij af te likken!" Plak Gnafron op een stukje karton, knip hem uit en speel.

Wil je nog meer ontdekken over het poppentheater? De websites www.poppenspelmuseum.nl en www.poppenspelmuseumbibliotheek.nl geven informatie over het museum, het poppenspel en de bijna zesduizend werken omvattende museumbibliotheek. Een geïllustreerd *poppentheater-abc* bevat de verklaring van uitdrukkingen, woorden, poppentheater technieken, karakteristieke (poppen)theaterfiguren en personen. Op www.geheugenvannederland.nl/poppenspel2 is veel over de gevarieerde poppentheatercollectie te vinden. Op www.poppenspelmuseum.nl/onderwijs kan een speelse reis door de wonderwereld van het poppentheater gemaakt worden. Tekst: Otto van der Mieden © (2008). Veel knutselplezier en applaus!

Doepak is hét Poppenspe(e)lmuseumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(e)lspoortocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruielkrant en -krabbels! Een dupak (spreek uit: dogpak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupak wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurtelings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd: de dupak wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doodse stilte geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupak razendsnel en met veel tumult. Dupak betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupak hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupak is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupak ook om zijn as draaien; daarbij zwieren de armen wijd uit.